ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 15.12.1989 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

155

VYHLÁŠKA
Štátnej banky československej
zo 17. novembra 1989
o obehu zákonných peňazí a poskytovaní náhrady za poškodené peniaze

Štátna banka československá podľa § 16 písm. b) a c) zákona č. 130/1989 Zb. o Štátnej banke československej ustanovuje:

Obeh peňazí

§ 1

(1) Štátna banka československá, banky, sporiteľne, pošty a ostatné právnické osoby (ďalej len „právnické osoby“) a fyzické osoby sú povinné prijímať platné československé bankovky (ďalej len „bankovky“) bez obmedzenia.

(2) Právnické osoby sú povinné prijímať platné československé mince (ďalej len „mince“) s výnimkou pamätných mincí bez obmedzenia.

(3) Fyzické osoby sú povinné prijímať mince s výnimkou pamätných mincí do sumy 50,- Kčs, najviac však 10 kusov mincí tej istej hodnoty.

(4) Platné pamätné mince sú povinné prijímať na výmenu alebo pri platení Štátna banka československá, banky, sporiteľne a pošty.

(5) Povinnosť fyzických osôb prijímať peniaze podľa odsekov 1 a 3 sa vzťahuje iba na peniaze neopotrebované a nepoškodené.

(6) Právnické osoby sú povinné prijímať aj peniaze opotrebované obehom (napr. zašpinené, pokrčené, natrhnuté), pokiaľ sú celé a celistvé, ak sa nimi platí. Prijaté opotrebované peniaze nemožno vydávať späť do obehu.

§ 2

Výmenu peňazí určitých hodnôt za peniaze iných hodnôt vykonáva Štátna banka československá a banky. Podľa stavu svojich hotovostí a podľa prevádzkových podmienok vykonávajú výmenu aj sporiteľne a pošty.

§ 3
Balenie peňazí

(1) Ak si právnické osoby odovzdávajú peniaze navzájom alebo ak fyzické osoby odovzdávajú peniaze právnickým osobám, roztriedi platca odovzdávané peniaze podľa jednotlivých hodnôt. Bankovky tej istej hodnoty platca páskuje do balíčkov po 100 kusoch a mince tej istej hodnoty balí do vreciek po 100 kusoch alebo do zvitkov po 50 kusoch. Bankovky musia byť v balíčku zrovnané podľa strán a smeru textu a uhľadené. Z desiatich plných balíčkov bankoviek tej istej hodnoty sa vytvorí zväzok bankoviek.

(2) Na peňažných páskach a na vreckách alebo zvitkoch s mincami musí byť vyznačený počet vložených kusov, ich hodnota a úhrnná suma. Ak peniaze odovzdáva právnická osoba, musia byť peňažné pásky a vrecká alebo zvitky s mincami označené jej názvom a adresou.

(3) Ak si obehom opotrebované peniaze odovzdávajú právnické osoby oddelene od neopotrebovaných, označujú balíčky opotrebovaných bankoviek alebo vrecká s opotrebovanými mincami textom „Neupotrebiteľné peniaze“ alebo výrazným písmenom „N“. Poškodené bankovky (§ 5), pokiaľ sú celé, vkladajú sa do balíčkov opotrebovaných peňazí.

§ 4
Falšované a pozmenené peniaze

(1) Falšované, pozmenené alebo v tomto smere podozrivé peniaze (ďalej len „falšované peniaze“) odoberú právnické osoby na potvrdenku bez náhrady a zašlú ich spolu s kópiou potvrdenky Štátnej banke československej.

(2) V potvrdenke sa uvedie priezvisko a meno toho, kto falšované peniaze predložil, jeho rodné číslo alebo dátum narodenia, bydlisko, číslo preukazu totožnosti, podľa ktorého bola totožnosť overená, ďalej druh a hodnota bankovky, jej séria a číslo, pri minciach hodnota a letopočet razby.

(3) Právnické osoby plnia zákonnú oznamovaciu povinnosť[1]) v prípade zistenia falšovaných peňazí ohlásením prípadu okresnej (obvodnej) správe alebo inému útvaru Zboru národnej bezpečnosti alebo prokurátorovi.

Výmena poškodených peňazí a poskytovanie náhrady za necelé peniaze

§ 5

(1) Peniaze poškodené inak ako obehom (napr. ohorené, roztrhnuté, zlepené, popísané, poliate, premastené, vyprané a iné bankovky, skorodované, poleptané, poškodené žiarom a iné mince) vymieňajú banky, sporiteľne a pošty v ich plnej nominálnej hodnote bez akýchkoľvek zrážok alebo ich prijímajú pri platení.

(2) Vymieňajú sa iba tie peniaze, pri ktorých nie sú pochybnosti o ich pravosti. Ak banka, sporiteľňa alebo pošta pochybujú o pravosti peňazí, prevezmú ich na potvrdenku a zašlú ich Štátnej banke československej.

§ 6

(1) Ak je na výmenu alebo na vymeranie náhrady predložená bankovka zložená z viacerých častí, posudzuje sa ako celok iba vtedy, ak sa nepochybuje o tom, že jednotlivé časti patria k sebe (napr. podľa čísla alebo podľa tvaru okraja v mieste roztrhnutia). Pri pochybnostiach sa každá predkladaná časť posudzuje samostatne.

(2) Za necelé bankovky t. j. také, pri ktorých časť chýba, poskytujú náhradu podľa plošnej výmery predloženého zbytku Štátna banka československá, banky a sporiteľne.

(3) Náhradu poskytujú

a) vo výške nominálnej hodnoty bankovky, ak je predložený zbytok väčší ako tri štvrtiny plošnej výmery bankovky;

b) vo výške jednej polovice nominálnej hodnoty, ak má predložený zbytok polovicu až tri štvrtiny plošnej výmery bankovky;

c) vo výške jednej tretiny nominálnej hodnoty, ak má predložený zbytok viac ako štvrtinu a menej ako polovicu plošnej výmery bankovky.

(4) Za zbytok bankovky menší ako jedna štvrtina plošnej výmery sa náhrada neposkytuje.

(5) Plošná výmera sa počíta podľa mriežok, ktoré rozdeľujú plochu bankovky na 100 rovnakých políčok.

(6) Do plošnej výmery zbytku bankovky sa započítavajú políčka, ktoré sú zbytkom bankovky zakryté viac ako z jednej polovice.

(7) Banky a sporiteľne zasielajú necelé bankovky, za ktoré vymerali náhradu, Štátnej banke československej, ktorá im sumy poskytnuté v súlade s odsekmi 2 až 6 uhradí. Podrobnosti určí dohoda Štátnej banky československej s bankou alebo sporiteľňou.

(8) Poskytovať náhradu za necelé bankovky môže na základe dohody so Štátnou bankou československou aj iná právnická osoba než banka alebo sporiteľňa.

§ 7

Poškodené bankovky, za ktoré nemožno vzhľadom na charakter poškodenia vymerať náhradu podľa § 6 (napr. zuhoľnatené, rozpadávajúce sa, zotlené a pod.), zasielajú fyzické i právnické osoby Štátnej banke československej spolu so žiadosťou o poskytnutie náhrady, v ktorej uvedú, akým spôsobom k poškodeniu došlo. Zásielku treba označiť textom „Poškodené peniaze“.

Záverečné ustanovenia

§ 8

(1) Štátna banka československá môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa povoliť výnimku z ustanovenia § 6 ods. 3.

(2) Pri falšovaných peniazoch, ktoré vzhľadom na ich vysokú kvalitu nebolo možné rozpoznať, môže Štátna banka československá na žiadosť poskytnúť náhradu škody vzniknutej ich prijatím.

§ 9

Zrušujú sa smernice Štátnej banky československej z 22. júla 1960 o poskytovaní náhrady za poškodené peniaze, publikované v čiastke 34/1960 Ú. l.

§ 10

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Predseda Štátnej banky československej:

Ing. Potáč v. r.

l) § 8 ods. 1 Trestného poriadku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.